

چشم انداز کشاورزی تا سال ۲۰۳۰

(براساس گزارش سازمان همکاری و توسعه اقتصادی)

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تهیه کننده: فروغ کریمی امیرکیاسر

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تیر ماه ۱۴۰۰

از طریق پست الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

مقدمه

گزارش «چشم انداز کشاورزی ۲۰۳۰-۲۰۲۱»، تهیه شده توسط OECD و FAO، ارزیابی جامعی از چشم انداز ۱۰ ساله بازار کالاهای کشاورزی و آبی‌ها را در سطح جهانی ارائه می‌کند که به عنوان مرجعی برای تجزیه و تحلیل سیاست و برنامه‌ریزی‌های آینده به کار می‌رود.

به نظر می‌رسد بخش کشاورزی و مواد غذایی، در مقایسه با سایر بخش‌های اقتصادی، مقاومت بالایی را در برابر همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ داشته؛ اما تأثیرات مخرب افت درآمد و تورم در قیمت مواد غذایی مصرفی باعث شده دسترسی به رژیم‌های غذایی سالم برای بسیاری از مردم دشوارتر شود.

نکات کلیدی

چشم‌انداز دسترسی جهانی به غذا:

- براساس پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود پس از رکود اقتصادی اولیه ناشی از شوک کووید-۱۹، بهبود اقتصادی گسترده‌ای از سال ۲۰۲۱ اتفاق بیافتد. با این حال، از آنجایی که انتظار نمی‌رود تولید ناخالص داخلی از دست رفته طی همه‌گیری به طور کامل بهبود یابد، پیش‌بینی می‌شود سطح تولید ناخالص داخلی جهانی در سال ۲۰۳۰ کمتر از پیش‌بینی‌های انجام شده در پیش از همه‌گیری برای سال مزبور، باشد. براساس پیش‌بینی‌ها، در ادامه روال کسب و کار معمول، دستیابی به اهداف توسعه پایدار برای جهانی بدون گرسنگی تا سال ۲۰۳۰، بسیار چالش‌برانگیز خواهد بود.
- چالش‌های ریشه‌کن کردن گرسنگی در میان کشورها متفاوت هستند. براساس چشم‌انداز، انتظار می‌رود متوسط دسترسی جهانی غذا به ازای هر نفر طی ۱۰ سال آینده ۴ درصد رشد کند و در سال ۲۰۳۰ به کمی بیشتر از ۳۰۲۵ کیلوکالری در روز برسد. پیش‌بینی می‌شود مصرف‌کنندگان در کشورهای با درآمد متوسط، مصرف مواد غذایی خود را به میزان قابل توجهی افزایش دهند؛ این در حالی است که رژیم‌های غذایی در کشورهای کم‌درآمد تا حد زیادی بدون تغییر باقی می‌ماند. پیش‌بینی می‌شود در جنوب صحرای آفریقا، که طی سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹، حدود ۲۲۴.۳ میلیون نفر از مردم این منطقه دچار سوء تغذیه شده بودند، سرانه دسترسی روزانه به کالری آن‌ها، طی دهه آینده تنها ۲.۵ درصد رشد کند و در سال ۲۰۳۰ به ۲۵۰۰ کیلوکالری برسد.

نکات کلیدی

چشم‌انداز دسترسی جهانی به غذا:

- انتظار می‌رود طی دهه آینده، در کشورهای با درآمد بالا، سرانه مصرف پروتئین حیوانی تقریباً ثابت بماند. با توجه به افزایش نگرانی‌های بهداشتی و زیست‌محیطی، انتظار نمی‌رود که مصرف سرانه گوشت افزایش یابد و پیش‌بینی می‌شود مصرف‌کنندگان به طور فزاینده‌ای گوشت قرمز را با مرغ و محصولات لبنی جایگزین کنند. انتظار می‌رود در کشورهای با درآمد متوسط، اولویت برای محصولات دامی و ماهی‌ها همچنان پابرجا بماند و پیش‌بینی می‌شود که سرانه دسترسی به پروتئین حیوانی ۱۱ درصد افزایش یابد و اختلاف مصرف این کشورها با کشورهای با درآمد بالا، ۴ درصد کاهش یابد و به ۳۰ گرم مصرف سرانه در روز برسد.
- ترکیب رژیم‌های غذایی بر سطح سلامت جهانی تاثیرگذار است. انتظار می‌رود که چربی‌ها و مواد غذایی اصلی حدود ۶۰ درصد از افزایش کالری مصرفی طی دهه آینده را تشکیل دهند و ۶۳ درصد از کالری مصرفی روزانه را تا سال ۲۰۳۰ تأمین کنند؛ این در حالی است که میوه‌ها و سبزیجات فقط ۷ درصد کالری روزانه را تأمین می‌کنند. برای تحقق توصیه سازمان بهداشت جهانی (WHO) و رسیدن به هدف مصرف خالص ۴۰۰ گرم میوه و سبزیجات به ازای هر نفر در روز، به تلاش‌های بیشتری نیاز است. این امر شامل تلاش برای کاهش اتلاف غذا و ضایعات که به ویژه برای محصولات فاسدشدنی بسیار بالا است، هم می‌شود.

نکات کلیدی

چشم انداز خوراک دام

- پیش‌بینی می‌شود رشد پایین تولید دام همراه با بهبود کارایی تغذیه حیوانات در کشورهای با درآمد بالا و برخی از اقتصادهای در حال ظهور منجر به رشد کندتر تقاضای خوراک دام و طیور نسبت به دهه گذشته شود. در مقابل، چندین کشور با درآمد کم و متوسط، طی دهه آینده، رشد گسترده تقاضای خوراک دام و طیور را تجربه خواهند کرد، زیرا بخش تولید دام و طیور آنها گسترش می‌یابد. توسعه تولید دام و طیور در چین، به عنوان بزرگترین مصرف‌کننده خوراک دام و طیور در جهان، برای توسعه بازارهای جهانی خوراک حیوانات حائز اهمیت است. به دنبال شیوع بیماری تب خوکی آفریقا، چین در سال ۲۰۲۰ شروع به بازسازی گله خوک‌های این کشور کرد که تصور می‌شود تأثیر کوچکی بر میانگین مصرف خوراک در هر واحد محصول دامی داشته است.

نکات کلیدی

چشم‌انداز تولید محصولات کشاورزی و زراعی

- سرمایه‌گذاری بخش عمومی و خصوصی در افزایش بهره‌وری، نقش مهمی دارد. پیش‌بینی می‌شود طی دهه آینده، تولید محصولات کشاورزی جهان سالانه ۱.۴ درصد افزایش یابد که رشد مزبور عمدتاً از محل افزایش تولید در اقتصادهای نوظهور و کشورهای کم درآمد تامین خواهد شد. دسترسی گسترده به مواد اولیه و همچنین سرمایه‌گذاری‌های افزایش‌دهنده بهره‌وری در فن‌آوری، زیرساخت‌ها و آموزش‌های کشاورزی محرک‌های مهم توسعه کشاورزی محسوب می‌شوند. اولویت‌بندی بخش کشاورزی و هدفمند کردن صحیح هزینه‌های عمومی و خصوصی، برای بهبود بهره‌وری کشاورزی، به ویژه برای کشورهایی که منابع عمومی محدود و وابستگی اقتصادی زیادی به بخش کشاورزی دارند، مهم هستند.
- سرمایه‌گذاری در بهبود عملکرد و بهبود مدیریت مزرعه، موجب رشد تولید محصولات جهانی می‌شود. با فرض تداوم انتقال به سمت سیستم‌های تولیدی مبتنی بر افزایش بازدهی طی دهه آینده، ۸۷ درصد رشد تولید محصولات زراعی جهانی پیش‌بینی شده از طریق بهبود راندمان، ۷ درصد از محل افزایش شدت استفاده از نهاده در تولید محصول و تنها ۶ درصد از افزایش سطح زیرکشت حاصل می‌شود. انتظار می‌رود شکاف عملکرد تولید منطقه‌ای طی دهه آینده کاهش یابد، زیرا پیش‌بینی می‌شود از طریق سازگاری بهتر بذرها و بهبود مدیریت محصولات، راندمان در هکتار محصولات زراعی اصلی در هند و جنوب صحرای آفریقا افزایش یابد.

چشم‌انداز تولید محصولات دامی

- مشابه روند تولید محصولات زراعی، سهم بزرگی از ۱۴ درصد رشد پیش‌بینی شده در تولیدات دامی و ماهی‌ها از بهبود بهره‌وری حاصل خواهد شد. با این حال، انتظار می‌رود بزرگ شدن گله‌ها به طور قابل توجهی به رشد تولید دام در اقتصادهای نوظهور و کشورهای کم درآمد کمک کند. بهبود بهره‌وری در بخش دام عمدتاً از طریق به‌کارگیری روش‌های تغذیه متمرکزتر، بهبود ژنتیک و روش‌های بهتر مدیریت گله حاصل خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۷ ۷ آبی‌پروری از تولید شیلات سبقت بگیرد و این روش سهم ۵۲ درصد از کل تولید ماهی تا سال ۲۰۳۰ را تشکیل دهد.

نکات کلیدی

چشم‌انداز تجارت محصولات کشاورزی

- تجارت به ویژه برای کشورهای مواجه با محدودیت منابع که وابستگی زیادی به واردات کالاهای اساسی و با ارزش غذایی دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در سطح جهانی، انتظار می‌رود سهم کالری وارداتی از کل مصرف در حدود ۲۰ درصد تثبیت شود، اگرچه تفاوت‌های بین منطقه‌ای هم وجود دارد. به عنوان مثال، پیش‌بینی می‌شود سهم کالری وارداتی از کل مصرف در منطقه خاور نزدیک و آفریقای شمالی به ۶۴ درصد برسد. در عین حال صادرات به نوبه خود در توسعه تولید محصولات کشاورزی در بسیاری از کشورها و مناطق نقش مهمی دارد. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰، حدود ۳۴ درصد از محصولات کشاورزی در آمریکای لاتین و کارائیب صادر شود. با توجه به افزایش عدم تعادل منطقه‌ای، استفاده از سیاست‌های محدودکننده تجارت (به عنوان مثال محدودیت‌های صادرات و واردات) می‌تواند اثرات مخربی بر امنیت غذایی و تغذیه جهانی و معیشت کشاورزان داشته باشد.

چشم‌انداز قیمت محصولات کشاورزی

- قیمت‌های بین‌المللی اکثر کالاهای اساسی در نیمه دوم سال ۲۰۲۰ افزایش یافت که به دلیل تقاضای قوی چین و محدودیت در رشد تولید جهانی بود. در نتیجه تحولات مزبور، انتظار می‌رود در نیمه نخست بازه زمانی چشم‌انداز، تعدیلی در قیمت‌ها صورت گیرد. متعاقب آن، پیش‌بینی می‌شود که عوامل اصلی بازار بازار منجر به کاهش اندکی در قیمت حقیقی اقلام شود که ناشی از بهبود بهره‌وری و کند شدن رشد تقاضا است. کاهش قیمت‌های حقیقی می‌تواند درآمد کشاورزان، به ویژه مالکان خرد و خانواده‌هایی که نمی‌توانند با بهبود بهره‌وری، هزینه‌های خود را به اندازه کافی کاهش دهند، را تحت فشار قرار دهد. طی دهه آینده، تنوع آب و هوایی، آفات و بیماری‌های حیوانات و گیاهان، تغییر قیمت نهاده‌ها، تحولات اقتصادی کلان و سایر عدم قطعیت‌ها باعث تغییر در قیمت‌های موردانتظار خواهند شد.

نکات کلیدی

چشم‌انداز توسعه بخش بیوسوخت (سوخت‌های زیستی)

- در گزارش چشم‌انداز پیش‌بینی شده که بخش سوخت‌های زیستی با سرعت بسیار کندتری نسبت به دو دهه گذشته رشد خواهد کرد. انتظار می‌رود که در تولید سوخت‌های زیستی از کالاهای اساسی کشاورزی (به غیر از نیشکر) بیشتری استفاده شود. در اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا، سیاست‌ها به طور فزاینده‌ای از گذار به سمت وسایل نقلیه الکتریکی حمایت می‌کنند و استفاده از مواد زائد و باقی‌مانده کشاورزی را به عنوان مواد اولیه تولید سوخت‌های زیستی ترجیح می‌دهند. با این وجود، تولیدکنندگان اصلی نیشکر و روغن خام (به عنوان مثال برزیل، هند و اندونزی) به تولید بیوسوخت ادامه می‌دهند که با افزایش استفاده از سوخت‌های زیستی در حمل و نقل، اهداف زیست محیطی و تلاش برای تقویت بخش کشاورزی داخلی به طور خود به خود انجام می‌شود.

تاثیر تولید گازهای گلخانه‌ای ناشی از تولیدات بخش کشاورزی بر تغییرات اقلیمی

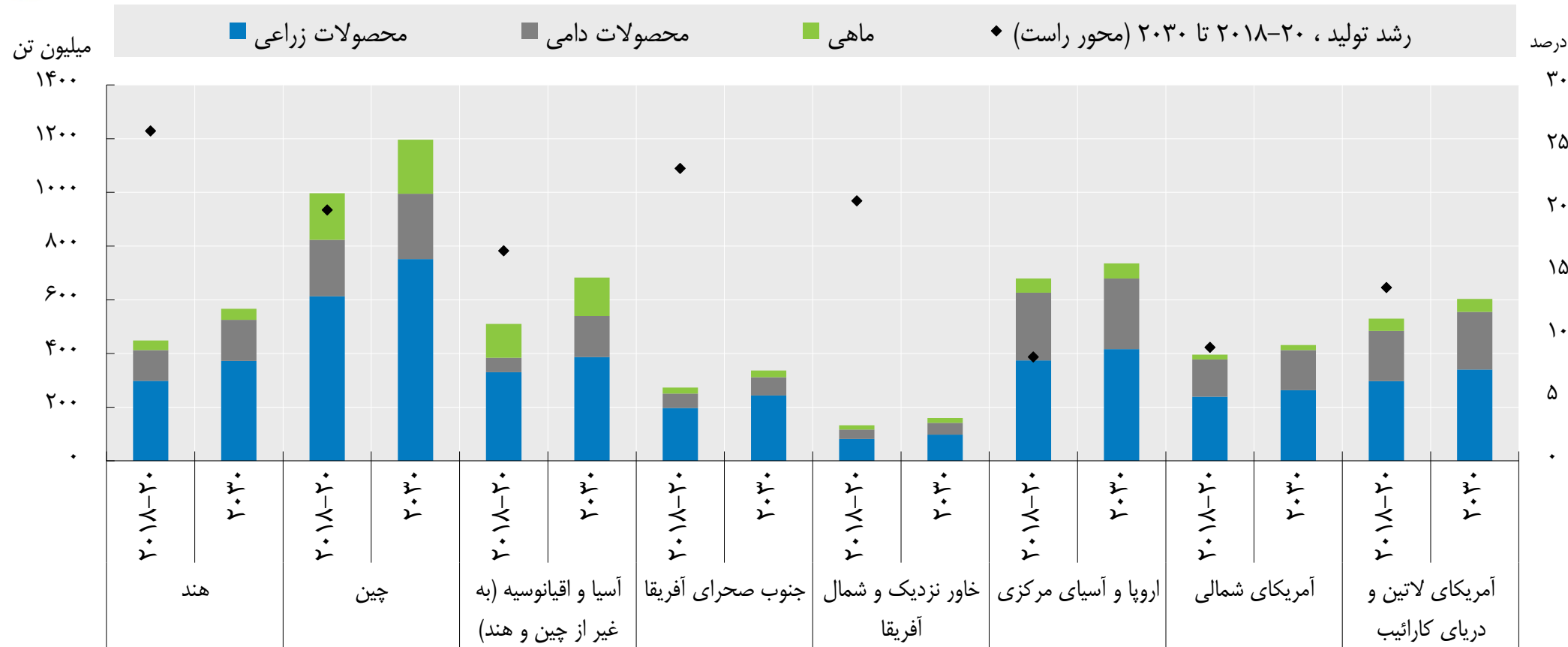
- پیش‌بینی می‌شود طی دهه آینده، شدت کربن تولید محصولات کشاورزی کاهش یابد، زیرا انتظار می‌رود انتشار مستقیم گازهای گلخانه‌ای کشاورزی با سرعت کمتری نسبت به تولیدات کشاورزی رشد کند. با این وجود پیش‌بینی می‌شود انتشار جهانی گازهای گلخانه‌ای ناشی از بخش کشاورزی، طی ۱۰ سال آینده، ۴ درصد افزایش داشته باشد که بخش دام‌پروری بیش از ۸۰ درصد افزایش این بخش را به خود اختصاص خواهد داد. بنابراین، همانطور که در توافق‌نامه پاریس تعیین شده، برای کاهش جهانی انتشار گازهای گلخانه‌ای، تلاش بیشتری در حوزه تدوین و تنظیم و اجرای سیاست‌های بخش کشاورزی مورد نیاز خواهد بود. این امر شامل اجرای فرآیندهای تولید هوشمند اقلیمی در مقیاس وسیع برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، به ویژه در بخش دام‌پروری نیز می‌شود.

- پیش‌بینی می‌شود طی دهه آینده تولید محصولات کشاورزی جهانی، به طور متوسط، سالانه ۱.۴ درصد افزایش یابد که نسبت به رشد تولید دهه گذشته (۱.۷ درصد سالانه) کمتر خواهد بود. این پیش‌بینی‌ها با این فرض صورت گرفته که اقدامات مربوط به فاصله اجتماعی برای مهار همه‌گیری کووید-۱۹ در سال ۲۰۲۱ به پایان خواهد رسید. همچنین به طور ویژه، فرض بر این است که کشورها محدودیت‌های جابه‌جایی و سفر را طولانی‌تر نخواهند کرد؛ زیرا این محدودیت‌ها دسترسی به نیروی کار موردنیاز در بخش کشاورزی را کمتر کرده و در نهایت منجر به افزایش هزینه‌های تولید در برخی کشورها یا اجرای پروتکل‌های سخت‌گیرانه بهداشتی شده که تأثیر منفی شدیدی بر کلیه فعالیت‌های کشاورزی داشته است.
- انتظار می‌رود که رشد تولید محصولات کشاورزی عمدتاً در اقتصادهای نوظهور و کشورهای کم‌درآمد رخ دهد و از طریق سرمایه‌گذاری‌های افزایش‌دهنده بهره‌وری در زیرساخت‌های کشاورزی و تحقیق و توسعه، دسترسی گسترده‌تر به نهاده‌های کشاورزی و بهبود مهارت‌های مدیریتی در این مناطق صورت گیرد. عامل اصلی دیگر رشد تولید، سرمایه‌گذاری‌ها برای تجهیز منابع تولید (به عنوان مثال زمین و آبیاری) خواهد بود. از سوی دیگر، انتظار می‌رود رشد تولید در آمریکای شمالی و اروپای غربی در منطقه اروپا و آسیای میانه کندتر باشد، که بیشتر به دلیل محدودیت‌های اعمال شده ناشی از سیاست‌های زیست محیطی است.

تولید

رشد تولید محصولات کشاورزی جهان

- پیش بینی می شود در سال ۲۰۳۰، همچنان بخش قابل توجهی از محصولات کشاورزی جهان در کشور چین تولید شود. تولید این کشور در سال ۲۰۳۰ در مقایسه با متوسط تولید ۲۰۱۸-۲۰، ۲۲.۵ درصد افزایش خواهد یافت.

- براساس آمارها، انتظار می‌رود تولید برنج در سال ۲۰۳۰ نسبت به متوسط سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ حدود ۱۱ درصد بیشتر شود و این افزایش تنها مربوط به کشورهای در حال توسعه است که عمده تولید برنج در جهان به آنها اختصاص دارد. همچنین پیش‌بینی می‌شود تولید گندم در جهان با رشد ۱۱.۵ درصدی همراه باشد که حدود ۵.۲ واحد درصد آن مربوط به کشورهای در حال توسعه و ۶.۲ واحد درصد آن نیز به مربوط به کشورهای توسعه یافته خواهد بود.
- براساس پیش‌بینی‌ها، تولید ذرت نیز طی این مدت رشد حدود ۱۴ درصدی را تجربه خواهد کرد که حدود ۵ واحد درصد از این رشد مربوط به کشورهای توسعه یافته و ۹ واحد درصد دیگر آن نیز به کشورهای در حال توسعه اختصاص دارد. در عین حال، انتظار می‌رود روغن‌های گیاهی، طی این مدت، رشد ۱۶ درصدی را تجربه کنند که عمده این رشد تولید از سمت کشورهای در حال توسعه خواهد بود. تولید شکر نیز طبق پیش‌بینی‌ها، ۱۵.۶ درصد رشد خواهد کرد که عمدتاً ناشی از رشد تولید در کشورهای در حال توسعه خواهد بود.
- طبق پیش‌بینی‌ها، تولید پنیر و کره طی این مدت به ترتیب رشدهای ۱۵ درصد و ۲۳ درصد را تجربه خواهد کرد. انتظار می‌رود عمده رشد تولید پنیر مربوط به کشورهای توسعه یافته و عمده رشد تولید کره مربوط به کشورهای در حال توسعه باشد.

تولید محصولات کشاورزی جهان

جهان		کشورهای در حال توسعه		کشورهای توسعه یافته		واحد سنجش	محصول
۲۰۳۰	متوسط ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰	۲۰۳۰	متوسط ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰	۲۰۳۰	متوسط ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰		
۵۶۷	۵۰۹	۵۵۰	۴۹۲	۱۸	۱۸	Mt	برنج
۲۷,۶۱۳	۲۴,۰۶۷	۵,۰۹۱	۴,۲۰۲	۲۲,۵۲۲	۱۹,۸۶۶	kt pw	پنیر
۱,۳۱۲	۱,۱۵۱	۷۴۱	۶۳۶	۵۷۱	۵۱۵	Mt	ذرت
۲۴۷	۲۱۳	۱۸۸	۱۶۰	۵۹	۵۳	Mt	روغن‌های گیاهی
۱۸۰	۱۵۶	۶۹	۶۱	۱۱۱	۹۵	Mt	سایر دانه‌های روغنی
۳۳۰	۳۰۱	۱۴۱	۱۲۰	۱۸۹	۱۸۱	Mt	سایر غلات دانه درشت
۲۰۰	۱۷۳	۱۵۷	۱۳۲	۴۳	۴۱	Mt tq	شکر
۱,۰۱۹,۶۹۱	۸۵۱,۰۴۶	۵۸۳,۶۹۵	۴۴۷,۱۱۵	۴۳۵,۹۹۶	۴۰۳,۹۳۱	kt pw	شیر
۱۴,۲۹۰	۱۱,۶۱۱	۹,۰۹۶	۶,۷۸۲	۵,۱۹۴	۴,۸۲۹	kt pw	کره
۸۴۰	۷۵۳	۴۰۷	۳۶۸	۴۲۲	۳۸۵	Mt	گندم
۱۲۷,۲۷۸	۱۱۲,۹۲۸	۸۰,۹۵۶	۶۶,۶۲۴	۴۶,۳۲۲	۴۶,۳۰۵	kt cwe	گوشت خوک
۱۸,۳۵۹	۱۵,۸۶۲	۱۴,۶۷۱	۱۲,۳۸۳	۳,۶۸۸	۳,۴۷۹	kt cwe	گوشت گوسفند
۱۵۳,۴۷۹	۱۳۰,۶۲۹	۹۶,۰۵۶	۷۹,۰۰۶	۵۷,۴۲۳	۵۱,۶۲۲	kt rtc	گوشت مرغ
۴۱۱	۳۵۶	۲۶۴	۲۲۷	۱۴۷	۱۳۰	Mt	لوبیای سویا
۲۰۰,۵۲۹	۱۷۷,۸۰۱	۱۶۹,۵۰۱	۱۴۸,۳۳۱	۳۱,۰۲۸	۲۹,۴۷۰	kt	ماهی

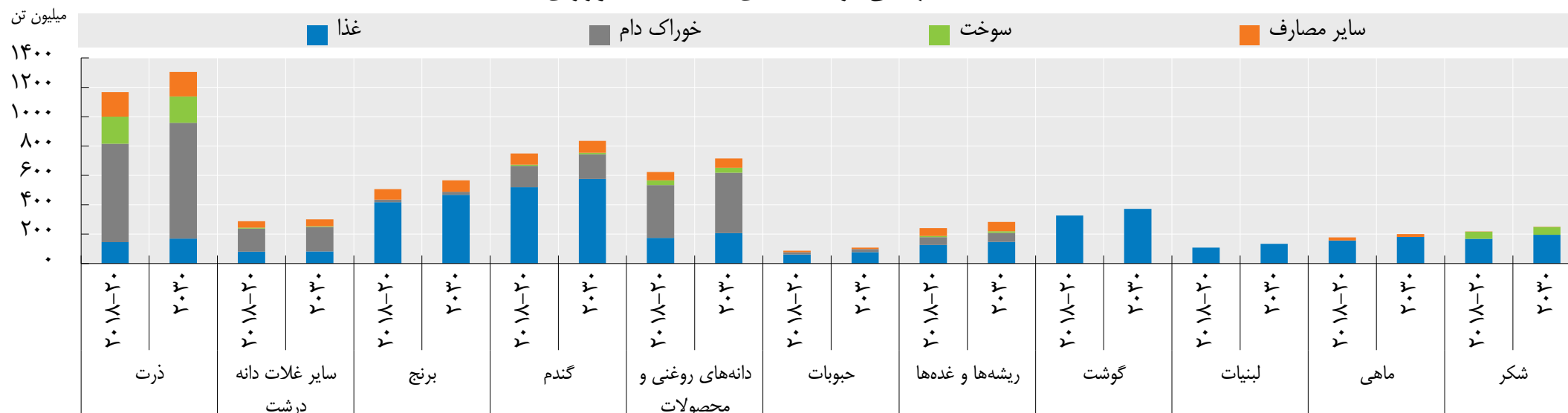
مصرف

- تقاضای آینده برای مواد غذایی مستقیماً تحت تأثیر جمعیت و تغییرات جمعیتی، رشد و توزیع درآمد و قیمت مواد غذایی است. در گزارش چشم‌انداز فرض شده است که تقاضای مواد غذایی علاوه بر این موارد با تغییرات اجتماعی-فرهنگی و تغییرات سبک زندگی در الگوی مصرف، از جمله ادامه شهرنشینی و افزایش مشارکت زنان در نیروی کار و همچنین افزایش آگاهی مصرف‌کنندگان در مورد مسائل بهداشتی و پایداری همراه است. این عوامل اندازه جمعیت مصرف‌کننده، ترکیب سبد غذایی مورد نظر و توانایی آنها در خرید را تعیین خواهد کرد.
- تقاضا برای مصارف غیرغذایی کالاهای کشاورزی نیز توسط تعدادی از عوامل خاص شکل می‌گیرد. تقاضای خوراک دام دو عامل اصلی دارد: اول، تقاضای کلی برای محصولات دامی، که سطح تولید بخش‌های دام و آبی‌پروری را تعیین می‌کند. دوم، ساختار و کارایی سیستم‌های تولیدی، که مقدار خوراک مورد نیاز برای تولید یک خروجی معین از محصولات دام و آبی‌پروری را تعیین می‌کند.
- کاربردهای صنعتی کالاهای کشاورزی (بیشتر برای تولید بیوسوخت و به عنوان مواد اولیه در صنایع شیمیایی) با توجه به شرایط عمومی اقتصادی، سیاست‌های نظارتی و تغییرات تکنولوژیکی شکل می‌گیرد. به عنوان مثال، تقاضای بیوسوخت نسبت به تغییر سیاست‌ها و همچنین تقاضای کلی سوخت حمل و نقل بسیار حساس است که به نوبه خود به قیمت نفت خام بستگی دارد.
- با این وجود، درآمد سرانه پیش‌بینی شده در گزارش چشم‌انداز کشاورزی ۲۰۲۱-۳۰، نسبت به پیش‌بینی‌های انجام شده پیش از بحران کووید-۱۹، کمتر است. پیش‌بینی می‌شود این امر بر روی تقاضا در خانوارهای کم‌درآمد تأثیر بگذارد و تأثیراتی در مصرف غذا و ترکیب رژیم‌های غذایی طی دهه آینده داشته باشد. همچنین همه‌گیری باعث تغییر گرایش از سمت خدمات غذایی و رستوران‌ها به غذا خوردن در خانه شده است. فرض بر این است که با بهبود اقتصادی و برداشته شدن اقدامات کنترلی، این تغییر رفتاری به رویه قبلی خود برگردد. اگرچه فروض گزارش چشم‌انداز حاکی از بهبود اقتصادی گسترده از سال ۲۰۲۱ است، اما سرعت واقعی بهبود تا حد زیادی به موفقیت اقدامات کنترل ملی همه‌گیری (به عنوان مثال کمپین‌های واکسیناسیون) و سیاست‌های حمایت از بهبود مشاغل و تقاضای مصرف‌کننده بستگی دارد.

تقاضای کالاهای کشاورزی شامل مصارف غذایی و غیرغذایی است. برای بیشتر کالاهای کشاورزی، تقاضای جهانی برای استفاده از مواد غذایی، مولفه کلیدی تقاضای کلی است. با این حال، استفاده‌های غیرغذایی، به طور عمده خوراک دام و سوخت، برای کالاهای گوناگون، مهم است و طی دهه‌های گذشته رشد سریع‌تری نسبت به استفاده از مواد غذایی داشته است.

طبق پیش‌بینی‌ها، طی ده سال آینده، سهم استفاده‌های گوناگون کالاها به طور چشمگیری تغییر نخواهد کرد، زیرا هیچ تغییر عمده‌ای در مصرف پیش‌بینی نمی‌شود. مواد غذایی به عنوان کاربرد اصلی برای برنج، گندم، حبوبات، ریشه‌ها و شکر و همچنین برای تمام محصولات حیوانی باقی خواهد ماند.

استفاده جهانی از کالاهای عمده کشاورزی

مصرف

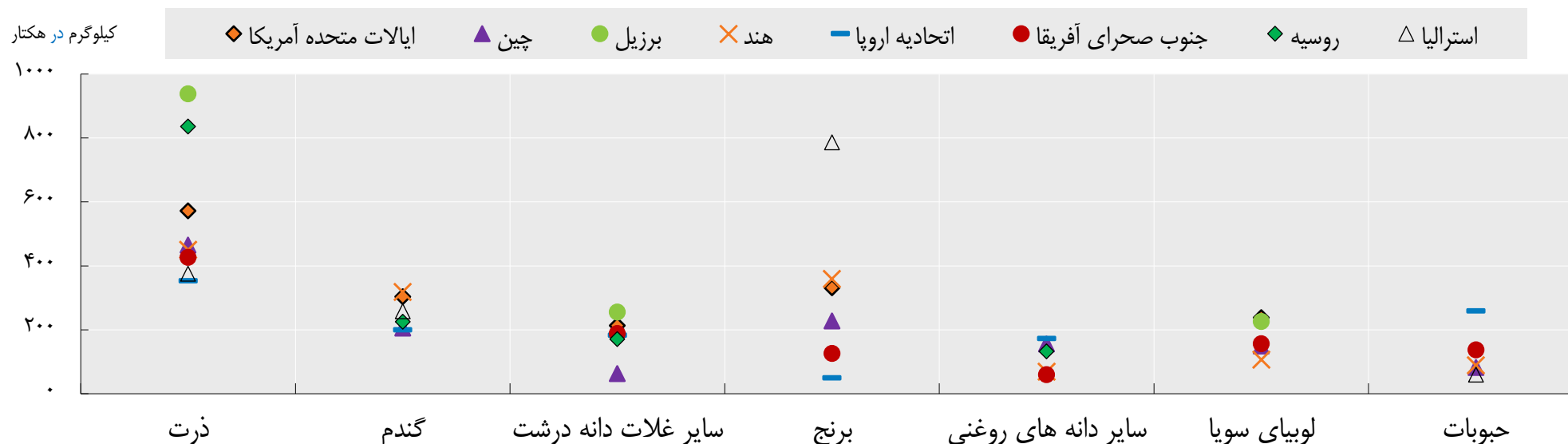
- براساس پیش‌بینی‌های انجام شده، انتظار می‌رود در سال ۲۰۳۰ مصرف گندم در جهان، ۱۱.۵ درصد رشد داشته باشد که حدود ۰.۸ واحد درصد آن مربوط به کشورهای توسعه یافته و ۱۰.۸ درصد آن مربوط به کشورهای در حال توسعه خواهد بود. در عین حال، رشد پیش‌بینی شده برای مصرف برنج نیز ۱۲ درصد است که عمده آن ناشی از رشد تولید این محصول در کشورهای در حال توسعه است.
- پیش‌بینی می‌شود مصرف شکر طی این مدت حدود ۱۶ درصد رشد کند که ۱۵.۶ واحد درصد آن مربوط به رشد مصرف کشورهای در حال توسعه خواهد بود. در میان گوشت‌ها، انتظار می‌رود طی دهه آینده، مصرف گوشت گاو و گوساله رشد ۶ درصدی، گوشت گوسفند رشد ۱۶ درصدی و گوشت مرغ رشد ۱۸ درصدی را تجربه کند. عمده رشد مصرف این محصولات از سوی کشورهای در حال توسعه خواهد بود.
- همچنین براساس پیش‌بینی‌ها، سرانه مصرف گوشت در جهان نیز با رشد ۲.۳ درصدی همراه خواهد بود. این رشد برای کشورهای توسعه یافته ۲.۷ درصد و برای کشورهای در حال توسعه ۵.۲ درصد پیش‌بینی می‌شود.
- طبق انتظارات، مصرف کره و پنیر به ترتیب رشدهای ۲۳ درصد و ۱۵ درصد را تجربه خواهد کرد. عمده رشد مصرف کره در کشورهای در حال توسعه و عمده رشد مصرف پنیر مربوط به کشورهای توسعه یافته است.

مصرف محصولات کشاورزی جهان

کشورهای در حال توسعه		کشورهای توسعه یافته		جهان		واحد سنجش	محصول
۲۰۳۰	متوسط ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰	۲۰۳۰	متوسط ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰	۲۰۳۰	متوسط ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰		
۵۶۴	۴۸۳	۲۷۱	۲۶۶	۸۳۵	۷۴۹	Mt	گندم
۸۰۸	۷۰۰	۴۹۸	۴۶۶	۱۳۰۵.۱	۱۱۶۶.۳	Mt	ذرت
۱۷۴	۱۴۳	۱۴۹	۱۴۵	۳۲۳	۲۸۸	Mt	سایر غلات دانه درشت
۵۴۶	۴۸۷	۲۱	۲۰	۵۶۷	۵۰۶	Mt	برنج
۳۰۸	۲۶۰	۱۰۳	۹۸	۴۱۱	۳۵۹	Mt	لوبیای سویا
۱۴۹	۱۲۳	۴۷	۴۶	۱۹۶	۱۶۹	Mt tq	شکر
۴۴،۰۴۵	۴۰،۲۸۹	۳۰،۳۷۶	۲۹،۹۹۲	۷۴،۴۲۱	۷۰،۲۸۱	kt cwe	گوشت گاو و گوساله
۸۵،۱۱۶	۷۱،۱۹۳	۴۱،۹۱۲	۴۱،۱۰۰	۱۲۷،۰۲۷	۱۱۲،۲۹۳	kt cwe	گوشت خوک
۹۸،۲۰۷	۸۰،۳۵۴	۵۳،۶۲۴	۴۸،۵۵۸	۱۵۱،۸۳۱	۱۲۸،۹۱۲	kt rtc	گوشت مرغ
۱۵،۵۰۱	۱۳،۱۸۱	۲،۸۹۴	۲،۷۲۰	۱۸،۳۹۵	۱۵،۹۰۱	kt cwe	گوشت گوسفند
۳۵	۳۳	۸۸	۸۶	۴۴	۴۳	kg rwt	مصرف سرانه کل گوشت
۹،۷۰۴	۷،۲۹۲	۴،۵۷۹	۴،۳۳۹	۱۴،۲۸۳	۱۱،۶۳۲	kt pw	کره
۶،۳۶۸	۵،۱۶۳	۲۱،۲۴۵	۱۸،۸۸۱	۲۷،۶۱۳	۲۴،۰۴۴	kt pw	پنیر
۱۶۲،۶۸۴	۱۴۰،۹۵۸	۳۷،۸۷۵	۳۷،۳۰۲	۲۰۰،۵۶۰	۱۷۸،۲۶۰	kt	ماهی

انتظار می‌رود در سطح جهان، ۸۸ درصد از رشد کل تولید محصولات زراعی تا سال ۲۰۳۰ ناشی از بهبود راندمان تولید باشد. به دلیل تفاوت در شرایط کشاورزی و فناوری تولید، نرخ رشد پیش‌بینی شده برای کالاهای کشاورزی اصلی، براساس کشورها، متفاوت است. انتظار می‌رود هند و کشورهای جنوب صحرای آفریقا از طریق سازگاری بهتر بذرها و بهبود مدیریت محصول، راندمان تولید محصولات اصلی خود را بهبود بخشند. در کشورهای با درآمد بالا و اقتصادهای در حال ظهور، فرض می‌شود که افزایش راندمان عمدتاً از طریق بهبود در تنوع محصولات کاشته شده، و استفاده از تکنولوژی کشاورزی، برای بهینه‌سازی مصرف آب، کود و مواد شیمیایی زراعی حاصل شود. انتظار می‌رود که در جنوب صحرای آفریقا، رشد راندمان تولید از طریق بهبود بذرها و افزایش استفاده از کود و سموم دفع آفات و همچنین افزایش مکانیزاسیون و استفاده از خدمات ترویجی مانند آموزش به کشاورزان حاصل شود.

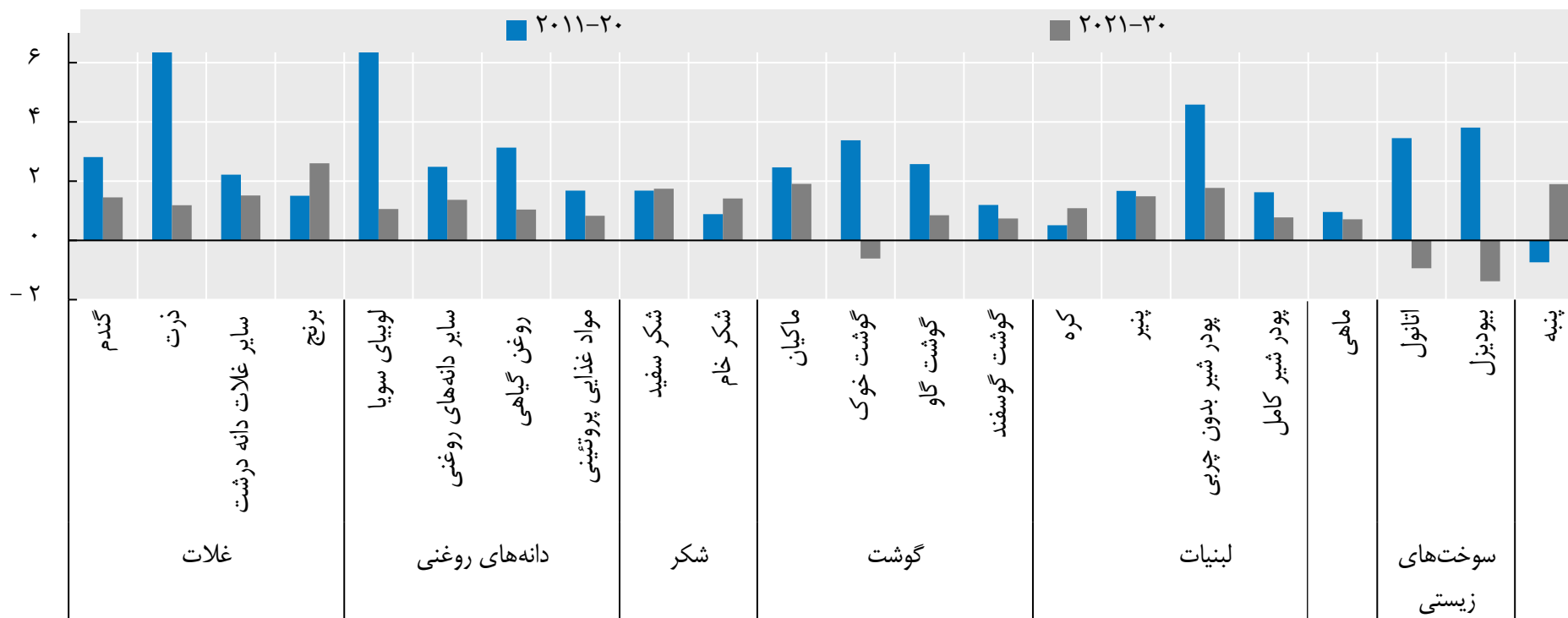
رشد راندمان پیش‌بینی شده برای محصولات و کشورهای منتخب - ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰

تجارت

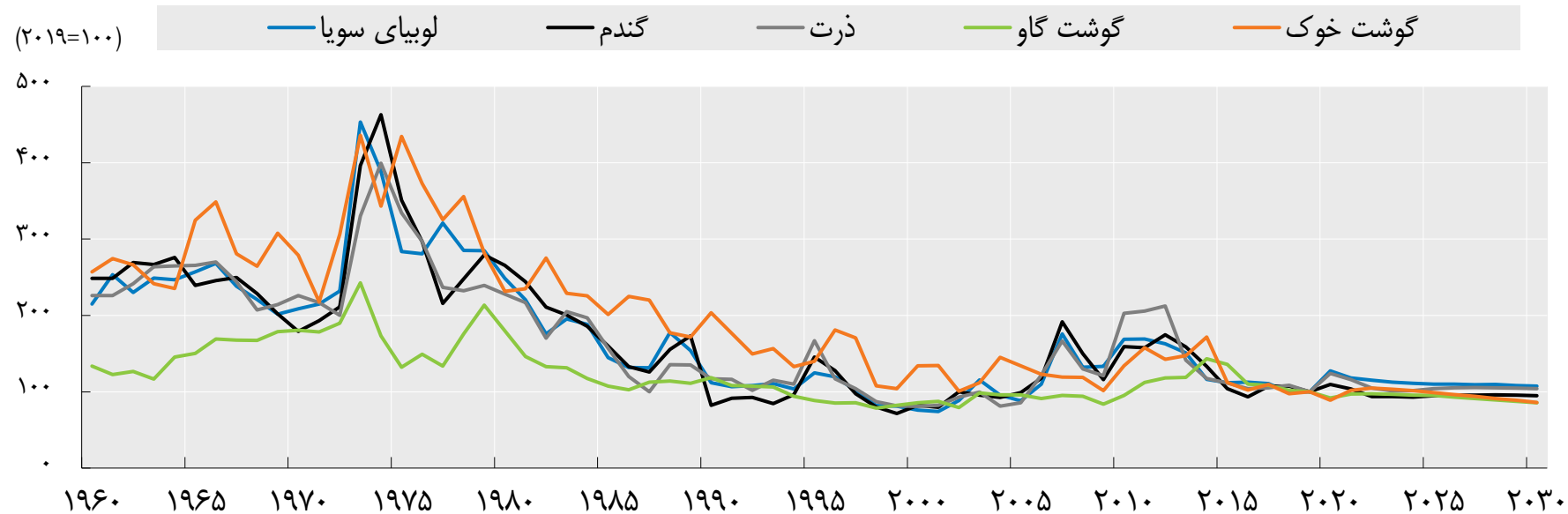
طی دهه آینده، تجارت محصولات کشاورزی برای اکثر کالاها ادامه خواهد یافت؛ اگرچه به دلیل کاهش رشد تقاضا در چین و سایر اقتصادهای در حال ظهور و کاهش تقاضای جهانی برای بیو سوخت‌ها، سرعت رشد کمتری نسبت به دهه گذشته خواهد داشت. پیش‌بینی می‌شود که متوسط رشد سالانه حجم تجارت کالاهای موردبررسی در گزارش چشم انداز، به طور متوسط، ۱.۳ درصد باشد که در مقایسه با رشد ۳ درصد دهه قبل، کمتر است. پیش‌بینی‌ها حاکی از کندی رشد تجارت در اکثر کالاهای کشاورزی است. در این میان، به نظر می‌رسد حجم تجارت ذرت و لوبیای سویا کاهش قابل توجهی را در دهه آتی تجربه کند. صادرات پنبه نیز بر اساس پیش‌بینی‌ها افزایش خواهد یافت.

متوسط رشد سالانه حجم تجارت به تفکیک کالا

پیش‌بینی می‌شود که طی دهه آینده، قیمت‌های حقیقی اکثر اقلام کشاورزی کاهش یابد. قیمت کالاهای کشاورزی از دهه ۱۹۶۰ روند کلی کاهشی را دنبال می‌کند. این نتیجه بهبود بهره‌وری در کشاورزی و صنایع وابسته بوده و باعث کاهش هزینه‌های تولید کالاهای اصلی غذایی شده است. انقلاب سبز طی دهه ۱۹۶۰ و ظهور فن‌آوری‌های جدید طی دهه ۱۹۹۰، منجر به افزایش قابل توجه راندمان تولید در کشورهای بزرگ تولیدکننده محصولات کشاورزی شده است. با وجود رشد تقاضای مواد غذایی ناشی از رشد جمعیت و درآمد در سطح جهان، هزینه‌های تولید به طرز چشمگیری کاهش یافته است. در این میان، بروز برخی انحرافات از روند کلی، مانند جهش قیمت طی بحران نفت در دهه ۱۹۷۰ یا تعدادی از نوسان قیمت‌ها طی سال‌های ۱۴-۲۰۰۷، موقتی بوده و تغییری در روند نزولی قیمت طی بلندمدت ایجاد نکرده است.

تحول قیمت حقیقی کالاها

قیمت

براساس پیش‌بینی‌ها، انتظار می‌رود از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰، متوسط قیمت غلات با کاهش همراه باشد. این کاهش قیمت برای برنج بیشتر از سایر محصولات خواهد بود که به طور متوسط سالانه ۲ درصد پیش‌بینی شده است. در میان دانه‌های روغنی، افت قیمت لوبیای سویا و مواد غذایی پروتئینی به طور متوسط سالانه ۰.۹ درصد خواهد بود. طی این مدت قیمت گوشت خوک نسبت به سایر گوشت‌ها بیشترین افت را تجربه خواهد کرد (متوسط سالانه ۲.۱ درصد). افت سالانه قیمت گوشت قرمز و ماکیان طی این مدت به ترتیب ۱.۴ درصد و ۱.۱ درصد پیش‌بینی می‌شود. در عین حال، اگرچه انتظار می‌رود قیمت شکر خام متوسط رشد سالانه ۰.۳ درصدی را تجربه کند، اما شکر سفید تغییری را تجربه نخواهد کرد.

میانگین تغییر سالانه قیمتی کالاهای کشاورزی، ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰

